

Bladet

12 årgang - nr. 5
Oktober 2024

INFORMATIONER FRA VARNÆS, BOVRUP OG OMEGN

Solsikker ved Varnæs vig

Foto: Henning Jessen
Henning Jessen

Deadline:

Stof til næste nummer af Bladet skal være redaktionen i hænde senest den

4. november 2024

Næste nummer af bladet udkommer ca. 1. december.

Redaktionen:

Sten Kruse:

stenvkruse@gmail.com

Holger Warncke:

warncke@bbsyd.dk

Astrid Enevoldsen:

astrid.kryger.enevoldsen@gmail.com

Henning Jessen:

henning.jessen6@gmail.com

Priser:

Man kan tegne sig for et fast sidetal til hvert/hvert andet nummer af bladet (med rabat-ordning), eller man kan sende ind efter behov.

1 side: ..... 550 kr.

½ side: ..... 300 kr.

¼ side: ..... 175 kr.

⅛ side: ..... 75 kr.

Opslagstavlen, max. 20 ord: ..... 20 kr.

Støt op om Bladet ved at sende indlæg eller ved sende os et beløb, småt eller stort, alt hjælper os. Støtte kan indbetales pr. bank, på **konto nr. 8060 1076856** som hidtil eller på

MobilePay
BOX 30981

Varnæs- Bovrup Bogudlån

Plejecenteret, Nørrekær 15, Bovrup

Nye bøger:

Anne-Grethe Bjarup Riis og Thomas Rydal: Egeskov – Ulykkens år

Sarah Lark: Kiwiernes kald

Valerie Perrin: Glempt på en søndag

Kaddu Rasmussen: Omfanget af et moderhjerter

Søren Pilmark: Laurits og Valdemar

Sara Lark: De lange hvide skyggers land 1 og 2

Julie Hastrup: Fremmed

Medlemskab:

Det koster 50 kr. årligt at være medlem.

Du kan indbetale på Bogudlånet eller på kontonr. 9797- 000551783.

Med dit medlemskab støtter du os til køb af nye bøger.

Åbningstider:

Onsdag: kl. 18.30 - 20.00

Fredag: kl. 15.00 - 16.00

Omdeler(e) søges

Vi søger stadig efter personer, som kan og vil hjælpe os med omdeling af Bladet/ Kirkebladet.

Det drejer som områderne – Varnæs-hoved – Nørskov – Naldtang – Varnæs-løkke – Blåkrogvej og Blåkrog.

Det kan sagtens dele op i 2 eller 3 ruter, hvis det ønskes, så kom frisk!

Hvis du/l kan hjælpe, så ring venligst til Sten Kruse: Tlf.: 30 96 16 06.

Historisk Sogneforening for Bovrup - Varnæs

Foreningen afholder Generalforsamling

Mandag den 21. oktober 2024

kl. 19.00 på Aktivcenteret i Bovrup

Dagsorden ifølge vedtægter. Efter generalforsamlingen fortæller Marius Frellesen og viser billeder om: "Bovrup Ringriderforening gennem 120 år (1904 – 2024)"

Åbningstider i sommerhalvåret

Her i sommerhalvåret har arkivet ikke åbnet om mandagen, men alle kan få en aftale, hvis det skulle have interesse.

Allehelgens søndag

**Søndag den 3. november 2024,
kl. 10.00.**

Efter gudstjenesten er der kransenedlægning og mindetale ved Marius Frellesen, Bovrup, på Varnæs Kirkegård ved mindesmærket for de faldne i 1. Verdenskrig, fra vores sogn.

Historisk Aften

**Tirsdag den 12. november 2024 kl.
19.00 i Konfirmandstuen i Varnæs.**

Arkivlederen i Felsted, Kai Eskildsen Møller, vil fortælle om "Æ Kleinbahn", dens tilblivelse og afvikling. Banen gik fra Aabenraa til Gråsten igennem Varnæs og Bovrup fra ca. 1899 til 1926.

Arkivleder - Viggo Petersen

Bovrup Kirkevej 47,

Tlf.: 74 68 00 83 / 24 27 36 83

arkivet@bovrup-varnaes-sognearkiv.dk

www.bovrup-varnaes-sognearkiv.dk

Aflysning af Bovrup Ringridning 2024

Bovrup Ringridning 2024 29. juni 2024 blev aflyst pga. regn og en våd mark.

Ringriderpladsen var meget våd i forvejen, og så kom der skybrud to aftner før. Så det er med stor beklagelse, at vi var nødt til at aflyse årets ringridning. Også Brandværnet aflyste den traditionelle gratis morgenkaffe. Alle flotte sponsorerede rytterpræmier og præmierne til Brandværnets quiz til morgenkaffen vil blive gemt til næste år.

Ringridningen 2025 bliver lørdag d. 28. juni.

Bestyrelsen i Bovrup Ringriderforening

Broen ved Varnæs vig er tilbage

Fotos og tekst: Peter Højer

Under stormen og det voldsomme højvande den 21. oktober sidste år forsvandt store dele af broen ved Varnæs vig. Det meste af den 160 meter lange hovedbro var væk. Brovingen klarede nogenlunde det usædvanlige højvande, dog forsvandt enkelte brofag.

Vi skal tilbage til 1983, hvor ødelæggelserne var af samme størrelse. Dengang var det dog isen, der var årsagen.

Efter ødelæggelserne stod Bådlaugets og dets bestyrelsen over for en stor opgave. Hvordan skulle broen genskabes? Hvor meget ville det koste?

Det blev besluttet at benytte metalborerør i stedet for imprægnerede træpæle. Opdriften fra træpælene var en del af årsagen til at ødelæggelserne blev så store. Metalborerørene, som er genbrug fra borer i Nordsøen, har ikke den samme opdrift. Brofagene er også gjort bredere, så de nu er på 150 cm i stedet for 120 cm som på den gamle bro. Den bredere bro gør færdsel på broen nemmere og mere sikker.

Bådlaugets har 32 medlemmer, så det er blandt dem, der blev organiseret et brofagshold og et pælehold.

Den store udfordring var spørgsmålet om, hvordan pælene kunne bankes ned i havbunden. Det gamle ramslag, som har været benyttet til at banke træpælene ned med ved tidligere renoveringer, var i så dårlig forfatning, at det ikke kunne benyttes.

Der blev indhentet tilbud fra professionelle firmaer til nedbankning af pæle. Men det ville koste over kr. 250.000 kr. + moms.

En så stor udgift ville slå bunden ud af Bådlaugets pengekasse, så det var ikke en mulighed. Det lå fast, at det var frivilligt arbejde fra Bådlaugets medlemmer, der skulle udføre opgaven.

Pæleholdet forsøgte med en mekanisk pælehammer, men det fungerede ikke rigtigt. Et tidligere

udstyr til at spule rørene ned med var heller ikke løsningen. Der blev tænkt og nytænkt. Det forhold at borerørene er hule, gjorde, at det var muligt at sende spulevandet ned igennem pælene.

Det viste sig at være den rigtige løsning. Der blev fremstillet en anordning der kunne spændes på toppen af pælene, hvorigennem spulevandet fra en tidligere brandværnspumpe kunne bruges.

Brofagene er fremstillet af fyrretræ og samlet i moduler på 4,20 meter. Brofagene er samlet hos Søbo Pavilloner og Moduler i Kliplev, der har stillet lokaler og transportmulighed til rådighed kvit og frit. Den håndsrækning er Bådlaugets rigtig glad for.

Efterhånden som pælene var spulet på plads, er brofagene blevet kørt ud ad broen og er blevet monteret på pælene.

På den måde er broen genopført, så den kan benyttes af Bådlaugets medlemmer, der overvejende har fiskerjoller liggende ved broen.

Det er som sagt frivillige fra Bådlaugets medlemmer, der har udført arbejdet. Enkelte har taget en stor tørn. Over halvdelen af Bådlaugets medlemmer har været i gang. Det er anslået, der er bugt over 1.500 timer til arbejdet.

Det har kostet omkring kr. 225.000 kr. til indkøb af borerør, træ til brofagene og andre ting. Fra Aabenraa Havn har Bådlaugets modtaget 15.000 kr. tillagt moms til genopførelse af broen.

Brovingen, der nogenlunde klarede stormen, står over for en renovering inden for den kommende tid. Det bliver en ny etape, hvortil der skal forsøges at indhentes fondsmidler.

Ud over at Bådlaugets medlemmer selvfølgelig kan benytte broen, så kan gæstesejlere også lægge til ved broen - mod en mindre betaling. Det sker selvfølgelig på eget ansvar, lige som det gælder for alle andre, der som altid er velkomne til at gå en tur på broen og nyde udsigten.

Børnene kan fange krabber igen, morgen- og aftenbadere kan få sig en dukkert og ikke mindst, så har vinterbaderne også mulighed for at benytte broen.

Genopbygningen af broen er en flot og imponerende indsats, som alle i Varnæs-Bovrup er taknemmelige for. At broen er genopført, er bestemt et aktiv for alle os i lokalområdet. Så hermed en stor tak fra Borgerlaugets side til jer, der har sponsoreret projektet og bestemt og ikke mindst en kæmpe tak til de frivillige fra Bådlaugets, der har gjort et imponerende arbejde.

Peter Højer

Julemarked på plejehjemmet

Vennekredsen afholder Julemarked på Bovrup Plejehjem.

*Lørdag den 16. november
kl. 14.00.*

Vi har dækket op til det store kagebord med alverdens lækkerier.

Spis hvad du kan for 50 kr. pr. person.

For børn er prisen 25 kr.

Kaffe/the og saft er incl.

Vi har salg af hjemmebagte småkager og smukke dekorationer.

Tombolaen er fyldt op med spændende gevinster, så kom og prøv lykken.

Tag hele familien med til en hyggelig eftermiddag.

Vi glæder os til at se jer

Årets ildsjæl 2024

Igennem mange år har VBIF udnævnt en "Årets ildsjæl" i forbindelse med foreningens julearrangement på Varnæs Skole.

Den tradition har foreningens bestyrelse ændret lidt på derved, at udnævnelsen fremover vil ske under afviklingen af Varnæs Byfest. Første gang i 2025.

Formand Karsten Schmidt oplyser, at man i et senere nummer af Bladet vil sende en opfordring til lokalbefolkningen om at komme med indstillinger til "Årets ildsjæl 2024"!

Holger Warncke

Tirsdagsklubben

Vi mødes alle tirsdage i ulige uger på Varnæsvej 680 kl. 14.30 -16.30.

Mødetider for okt. og nov. 2024

08. oktober og 22. oktober

05. november og 19. november.

Sommerfest på Plejehjemmet

Posekast ved Pointsamleren

Beboerne på plejehjemmet har jævnligt besøg af de store børn fra Børnehaven Regnbuen her i Bovrup. Den 28. juni var børnene inviteret til "Sommerfest". De 10 børn + en del søskende og forældre havde en fornøjelig formiddag. Arrangementet var tilrettelagt med først forskellige udendørs aktiviteter, senere indendørs traktement i teltet.

Vejret var typisk dansk sommervej med "Byger, der går og kommer", som Tøger Larsen så rammende i 1923 beskrev det i sin sang: "Du danske sommer, jeg elsker dig"! Bygerne var heldigvis kun små og korte, så både børn og ældre morede sig med de udendørs aktiviteter.

Størst opmærksomhed tiltrak "Flødebollekasteren" sig. Ramte man plet med tennisbol-

Flødebollekasteren er ladt

Let traktement og kagebord

den på firkanten, udløste det en mekanisme, der sendte en flødebolde retur til boldkasteren, der – hvis vedkommende var heldig – greb den. Mange flødeboller landede dog i græsset, men blev alligevel sat til livs...!

Da trætheden begyndte at trænge sig på, var der god læ – og et flot traktement – i teltet med kaffe, vand og kage. De 3 lækre pladekager var fra køkkenet på Sundeved Efterskole, der gerne leverer "Mad ud af huset" til slige lejligheder.

Det var alt i alt et vellykket arrangement, hvor der ikke sporede den mindste antydning af "Generationskløft" – tværtimod!

Holger Warncke

På vej til fuldtræffer

Vi har i august været på vores årlige tur til Enghave. Bussen blev fyldt op med en masse glade og forventningsfulde børn og voksne - afsted det gik. Selve køreturen i bussen var for nogle af børnene en stor oplevelse.

På rundtur i parken blev der klappet og fodret en masse spændende dyr. Børnene var meget nysgerrige og udforskende.

Tak for turen

Efter en god dag gik turen hjem igen. Det gav trætte børn og mætte dyr i parken. En stor tak skal der lyde til Nordea Fonden, som har været med til at støtte vores tur til Enghave i år.

Med venlig hilsen

Regnbuen, Børnehave & vuggestue

Dagplejen på tur i Varnæs-Bovrup

I Varnæs-Bovrup har vi mange spændende ture at tage på, og børnene elsker, når vi tager ud på eventyr.

Vi tager ofte hen på Flybjerggård, hvor vi kigger på dyr, store maskiner, og leger i kornladen. Det kildrede mellem fingrene. Vores nye dagplejekollega Stina lærte børnene at sparke dæk. Det synes de var sjovt.

Vi fik også lov at sidde i en af de store traktorer, og vi legede, at vi kørte ude på marken. Inde i en af de andre lader legede vi i halmen. Børnene løb frem og tilbage og grinede og blev helt forpustede.

Vi har også flere gange været ude på Flybjerggårds blomstermark, hvor vi pukkede nogle af de mange flotte blomster.

I Bovrup har vi været på besøg på en af gårdene, hvor vi så høns, en lille kylling og mange kaniner. Børnene fik også lov til at hjælpe med at trække gulerødder og rødbeder op af jorden. Det var rigtig spændende for børnene at være med til.

De bedste hilsner fra Dagplejebørn og Dagplejere i Varnæs, Bovrup og Felsted.

Indvielse af Bålhytte og Læringsshelter på Varnæs Skole

Torsdag d. 27.06.2024 afholdt Støtteforeningen Byens Rum, fondansøgerteamet og Varnæs Skole en lille indvielse af den nye bålhytte og det nye læringsshelter til glæde for børnene og lokalsamfundet.

Det var en lille, men fin tilslutning, der mødte op til en rigtig hyggelig eftermiddag, hvor der blev klippet en snor som erklæring for, at Bålhytten og Læringsshelteret nu kan tages i brug. Dette fejrede vi med en flot åbningstale af skolens leder, Morten Buchard, hvorefter vi fik kaffe, kage og hjemmelavede popcorn i Bålhytten. For at dette arrangement kunne finde sted, er der blevet gjort et stort stykke arbejde af de tidligere og nuværende fondsansøgere.

Bodil Wilhelmsen og Lars Jørgensen, som tidligere og i en lang periode har stået for fondansøgning, har gjort et meget flot stykke arbejde, hvor de har formået at samle penge ind til legepladsen på Varnæs Skole og andre områder i Varnæs/Bovrup. Det er vi meget taknemmelige for og stolte af. Nu har Thomas Kjærgaard og Martin Lambert Pedersen overtaget posten som fondsansøgere og det dertilhørende

arbejde. Dette har de gjort med stor positivisme og gåpåmod. De har allerede nu gjort et stort stykke arbejde for, at Bålhytten og Læringsshelteret nu står klar til brug, hvilket mange allerede nyder godt af. Det er dejligt at se.

En meget stor tak skal også lyde til Friluftsrådet. Friluftsrådet har anerkendt ansøgningen, som Bodil og Lars har sendt ind, og de har valgt at donere 150.000 kr. til projekt Bålhytte og Læringsshelter.

Tusind tak til Friluftsrådet for denne meget flotte donation og ikke mindst tak for alle de donationer der har været ved diverse arrangementer. Det er vi meget taknemmelige for og påskønner rigtig meget.

Eleverne og lærerne på Varnæs Skole glæder sig over de nye faciliteter, der er kommet på skolen og er top klar til en anden form for undervisning i bl.a. det nye læringsshelter.

Vi håber, det vil blive brugt og ikke mindst passet godt på.

Støtteforeningen Byens Rum

”Vi vil fred her til lands - sankte Hans, sankte Hans”

Traditionen tro, afholdt Varnæs-Bovrup Borgerlaug Sct. Hans-fest, men i år var der brud på traditionen med hensyn til bålets placering. Igennem mange år har stranden ved Naldtang været brugt, men strandbredde led skade – blev stort set skyllet væk – under stormfloden i oktober sidste år. Et nyt sted skulle findes, og valget faldt på plænen foran Plejehjemmet.

Finn Christiansen bød den stor forsamling – løseligt optalt til ca. 200 personer – velkommen og nævnte, at det nye sted er valgt i et samarbejde med Plejehjemmets Vennekreds, hvis formand Kaj Petersen beredvilligt havde tilbudt at etablere bålet og også ville tænde det senere på aftenen.

Velkomsten gjaldt også ”Båltaler” Rasmus Andresen, Felsted, der indledte sin tale med at præsentere sig selv, bl.a. som medlem af Aabenraa Byråd, og at han agtede at genopstille ved valget næste år. Han roste vore foreninger, og opfordrede de unge til at engagere sig i foreningsaktiviteterne, så Varnæs-Bovrup også fremover vil være et godt sted at bo – med et godt socialt netværk!

Efter talen tændte Kaj bålet, og mens den flotte heks og kosten hurtigt gik op i flam-

mer, sang vi: ”Vi elsker vort land”, ”Danmark, nu blunder den lyse nat” og ”Du danske sommer, jeg elsker dig”. Aftenen sluttede med et fornyet tilbud på ”Egnsretten” – Ringriderpølser, hvilket mange benyttede sig af.

I den lune sommeraften tog mange sig god tid til at nyde solnedgangen, der fik Plejehjemmet til at stå som skarpt silhuet. Det slog mig, at solen gik ned ”i et luende bål”, som Johan Skjoldborg så malerisk beskriver det i sin ”Husmandssang”: ”Når vinteren rinder i grøft og i grav”!

Flot afslutning på en god tradition med Sct. Hans-bål - omend denne gang et nyt sted.

Holger Warncke

Brandøvelse på Sundeved Efterskole

Tirsdag den 13. august kl. 18.57 gik brandalarmen på Sundeved Efterskole.

”Der kom røg ud fra værelserne ud mod Varnæsvej, og i indkørslen til efterskolen var der sket et trafikuheld”

Heldigvis var det kun en øvelse, som var tilrettelagt i samarbejde med Sundeved Efterskole og Bovrup Varnæs Frivillige Brandværn. Og det var ikke tilfældigt, at tidspunktet var 2 dage inde i det nye skoleår. En del af øvelsen var nemlig, at give de nye elever mulighed, for at øve skolens interne beredskabsplan. Og samtidig øve samarbejde med brandværnet og den vagthavende lærer.

Samarbejde var også overskriften for resten af øvelsen for brandværnet. Derfor var 2 af brandværnets nærmeste samarbejdspartnere, Ullerup og Aabenraa Frivillige Brandværn inviteret med til øvelsen.

Set i lyset af de ret store hændelser der har været den seneste tid i området, er det bare

så vigtigt, at samarbejdet fungerer, når det bliver alvor.

Et ret stort setup, men med rigtig god mulighed for at øve samarbejdet på tværs af brandværnene og kommunegrænserne.

Kan du se dig selv som brandmand m/k, eller kunne du tænke dig at høre mere om Bovrup Varnæs Frivillige Brandværn, er du velkommen til at henvende dig.

Du behøver ikke være en helt ung supermand m/k for at blive brandmand, da der er mange funktioner i brandværnet, som skal løses.

Du kan også følge os på facebook eller bovrupbrand.dk

Bovrup Varnæs Frivillige Brandværn